ఆహవనృత్యం

శ్రీ సూరంపూడి భాస్కరరావు

పూర్వం శ్రీ కృష్ణదేవరాయ మహారాజులుంగారు రాజ్యానికివచ్చిన కొద్దికాలంలోనే ఒక యుద్ధావసర మేర్పడింది. ఆ యుద్ధానికి విశేషమైన శత్రుత్వమేమీ కారణంకాదు. కేవలం విలాసానికి ఒకనాడుదయాన్నే రాయలవారు రథగజతురగ పదాతులతో కూడిన ఒక సైన్యదళాన్ని అమాత్యశేఖరుడితో సహా పర్యవేక్షించటానికి ఒక చతురపు మైదానంలో సమావేశ పరచుకొన్నారు.

అనాలోచితంగా అదేసమయానికి మరో ప్రక్కనుంచి ఇంకొక సేనాదళం రథగజతురగ పదాతియుక్తమై ఒక రాజకుమారుడు, అమాత్యులు వెంటరాగా, ఆ మైదాన పుటావలి కొసని బారులుదీర్చి నుంచున్నది. రెండు సేనాదళాలు ఒక క్షేత్రంలో ఎదురెదురుగానుంచున్నట్లైతే యుద్ధానికి తలపడక తప్పదు గదా. సరే సిద్ధమయారు.

రాయలవారప్పటియుద్ధ ధర్మాన్ననుసరించి మొదటిదెబ్బ యెవరుతీయాలో అమాత్యముఖతః అడిగారు. ఆ పరరాజ కుమారుడన్నాడుకదా, ఈ రణరంగంలో మొదటిగా మీరు ప్రవేశించి ఉన్నారు కాబట్టి మీరే మొదటిదెబ్బ తీయండి అన్నాడు. రాయలవారికిది అంతగా రుచించకపోయినా అంగీకరించి, తెల్లటి అంగీలు తొడుక్కున్న తన దళాన్ని యథాస్థానాల్లో నిలబెట్టే ముందు మళ్లీ ఒక ప్రశ్న వేయించాడు, "ఈనాటికి విదేశీయులు మన దేశంలో అడుగుపెట్టారుకదా. అందుచేత వాళ్ళ యుద్ధసంప్రదాయంకూడా మాకు తెలిసేఉంది. అయితే మీకు మన దేశీయ సంప్రదాయం ఇష్టమైతే ఆ ప్రకారం యుద్ధం చేద్దాము, లేదా, వినోదంగా ఉంటుందంటే విదేశీయ పద్ధతినే యుద్ధం నడుపుదాము' అన్నారు.

పరరాజకుమారుడు "విదేశీయ పద్ధతిలో కూడా మాకు కొంచం నైపుణ్యం ఉంది,ఆ విధంగానే సాగిద్దాము"అన్నాడు. సన్నద్ధులయేందుకు రాజకుమారుడి సేనాదళం అంతా నల్లటి అంగరఖాలు తొడుక్కున్నారు. రాయలవారు సేనామధ్యమందు సురక్షితస్థానంలో నిలబడి ఆంతరంగికుడూ పరాక్రమవంతుడూ కావటంచేత అమాత్యుణ్ణి తన యెడమప్రక్కగా నుంచోబెట్టుకునీ, అటూఇటూ రథాలూ, వాటికి అవతలగా రెండువైపులా అశ్వాలూ, ఆ పిదప రెండుకొసలా బలమైన రక్షణ ఉండాలికదా అని ఏనుగులూ నిలబెట్టి ముందువరసలో పదాతులను నుంచోమని శంఖం పూరించాడు.

వైదేశిక సాంప్రదాయమైనా నాటి యుద్ధంలో నేటియుద్ధంలా కాక, "దెబ్బకు దెబ్బ" అనే సూత్రాన్నే గాని "దెబ్బమీద దెబ్బ"అని ఎప్పుడూ సాగించేవారుకాదు. కాగా మొదటదెబ్బతీయవలసినరాయలవారు ఆలోచించి గుఱ్ఱాలను ముందుకి దూకించడంకంటె పదాతుల్ని నడిపించటమే యుద్ధరహస్యంలో ఉత్తమమైనదిగా తలిచి,ప్రథమంగా రాయలవారు తను ముందున్న పదాతిని రెండంగలు ముందుకు నడిపించారు. ఎదురుగా నిలబడ్డ రాజకుమారుడుకూడా తన పదాతిని రెండంగలుముందుకు దూకించి రాయలవారి పదాతిని అడ్డుకున్నాడు. పదాతులు ఎదురెదుగా ఉంటే ఒకరి దాలుమీద

మరొకరు కత్తితో మొదటమేకాని, సంహార కృత్యం. జరగకుండా ఉంది. కానీ అని రాయలవారు తమ స్వంతఆశ్వికుణ్ణి ఎదురు బంటును కొట్టేందుకు వీలుగా మూడంగలు దూకించారు. రాజకుమారుడుకూడా, మా బంటును కొట్టినట్లయితే మీ అశ్వాన్ని తెగ నరుకుతాం అన్నట్టుగా తన మంత్రిగారి పదాతిని రాజబంటుకు రక్షణగా ఒక అంగ ముందుకు పంపారు. ఈ రక్షణపద్ధతి చూచి, రాయలవారింక మెల్లిగా రణరంగంలోకి దూకించదలచారు. దానికి మొదటిమెట్టుగా తమ మంత్రి బంటును కొంచెం సాహసంగా రెండంగలు ముందుకు వెళ్లమన్నారు. అయితే నల్లఅంగీ తొడుక్కున్న రాజ బంటు ఒక్కపోటుకి రాయలవారి మంత్రి బంటును చంపిఉండును. కాని రాజాజ్ఞ మీరకూడదు. అందుచేత ఆయన ఎక్కడ దెబ్బతీయదలిచారో అని ఆజ్ఞకోసం బలంఅంతా వేచిఉన్నారు. రాజకుమారుడు ఆలోచించాడు. శత్రు రాజుల మంత్రిబంటును నా బంటుచే చంపించితే శత్రుమంత్రి ఒక్క దూకులో వచ్చి నా బంటుని తిరిగి చంపుతాడుకదా? దీనివల్ల పర్యవసానం వాళ్ళమంత్రిని తొడ చరిచి ముందుకురమ్మనడమే అవుతుంది. ఒకవేళ వాళ్ళమంత్రిబంటే మా బంటుని చంపుతే, దానికి ప్రతీకారం చెయ్యలేక పోతామా ?" అని తన మంత్రి రథాన్ని అశ్వపథంలో అయిదంగలు దూకించి నిలిపాడు. దాంతో ముందుకు వచ్చిన రాయలవారి ఆశ్వికుడు ముల్లునుగుచ్చిన ఈగలాగ కదలలేకపోయాడు. కారణమేమంటే తన ప్రాణం దక్కించుకుందామని, శత్రుబంటుని చంపుదామనీ పరిగెట్టినట్టైతే తన మీదుగా బారెట్టి ఉంచిన బాణంతో ఆ బారులోఉన్న తమ మంత్రిగారి ప్రాణం కాస్తా హరీఅంటుంది. అందుచేత ఈ చిక్కు తప్పించడానికి రాజా శత్రుబంటునొక్కపోటు పొడవమని తన మంత్రి బంటుకాజ్ఞ ఇచ్చాడు. రాజకుమారుడికి చిక్కొచ్చింది. తమ మంత్రిబంటుచేత ఆ బంటును చంపితే ఆ మంత్రి నిలువునా దారికాళీగా ఉండికనక వచ్చి తన మంత్రినివధిస్తే మళ్లీ రాజుగారు స్వయంగా మంత్రిని వధించేందుకు స్థానం చెడవలసి వస్తుంది, పోగా తరవాత దెబ్బలో వృధాగా తన పదాతి అవనంగా మరణిస్తాడు, ఎందుకిలా బలం నష్టపోవడం అని ముందు, రణరంగంలోఉన్న తరథకుడికి, శత్రువుయొక్క అశ్వాన్ని సంహరించమని అజ్ఞఇచ్చాడు. అశ్వాన్ని సంహరించిన రథికుణ్ణి ఉపేక్షించడమెలా? అందుకని రాయలవారు తమ మంత్రిని పంపి రథికుణ్ణి హతమార్చాడు. అశ్వానికి రక్షణపోతేపోయింది, బంటుకి బంటును సంహరించాలికదా అని ఇప్పుడు తనమంత్రిబంటుద్వారా శత్రుబంటును సంహరించాడు రాజకుమారుడు.

సరే కానిమ్మని రాయలవారు తమ రథికుణ్ణి రథికమార్గంలో నాలుగంగలు ముందుకి దూకించారు. దీంతో రాజకుమారుడి పరిస్థితి కొంచెం చిక్కులోపడ్డది. రాజకుమారుడు ఏపాటి ఏమరుపాటుగాని ఉన్నా తాను శత్రువుల చేతిలో చిక్కుకుంటాడు. అందుచేత రాజకుమారుడు, శత్రుమంత్రి, తన రథికుడి పదాతిని పొట్టని పెట్టుకోవడం ద్వారా తనమీద ఎక్కడ విరుచుకుపడతాడోనని, తన ఆశ్వికుణ్ణి అడ్డువేశాడు. రాయలవారి మంత్రి (రాజాజ్ఞచొప్పున) ఒక్కదాటు పక్కకివేసి తన ఆశ్వికుడి బారులో నిలబడ్డాడు. ఈ నడకతోటి రాయలవారిమంత్రి సవ్యసాచిలా రెండు వైపులకి బాణాలెక్కుపెట్టాడు. ఒకవైపున శత్రుమంత్రియొక్క ఆశ్వికుడిముందున్న బంటుని సంహరించేందుకు, మరొకవైపున తన రథికుడికి మద్దతుఇచ్చి పరరాజ రథికుడి పదాతిని హతమార్చి రాజకుమారుడిమీదే కత్తి ఝుళిపించేందుకు సిద్ధమయ్యాడు. ఎత్తుకి తగ్గఎత్తు రాజులకు తెలిసిందేకదా. వెంటనే రాజకుమారుడు తనమంత్రిని తనముందొక్క అంగలో నిలబెట్టాడు. రాయలవారిమంత్రికి ఎదుటి బంటొకటి కబళించడానిక్కి అందుబాటులోనే ఉన్నా, బలం కూడగట్టుకున్నాక రంగమధ్యం విధ్వంసచర్య యుక్తియుక్తంగా జరపవచ్చునన్న నీతిప్రకారం తన ఆశ్వికుణ్ణి రథికుడి బారులోకి మూడంగలు వేయించాడు. రాజకుమారుడు కూడా విధ్వంసం జరగకపోయినందుకు సంతోషించి, తన మంత్రిగారి రథికుడి ముందున్న బంటుని ఒక అంగముందుకి పంపి అరక్షితుడుగా ఉన్న పదాతికి మంత్రిగారి రక్షణ చేకూర్చాడు. కాని రాయలవారియుద్ధ నైపుణ్యంముందు ఇంకా మీసకట్టైనా పొడసూపని రాజకుమారుడిశక్తి ఎంతపాటిది గనక. రాయలవారు తమ రథికుణ్ణి రాజా శి

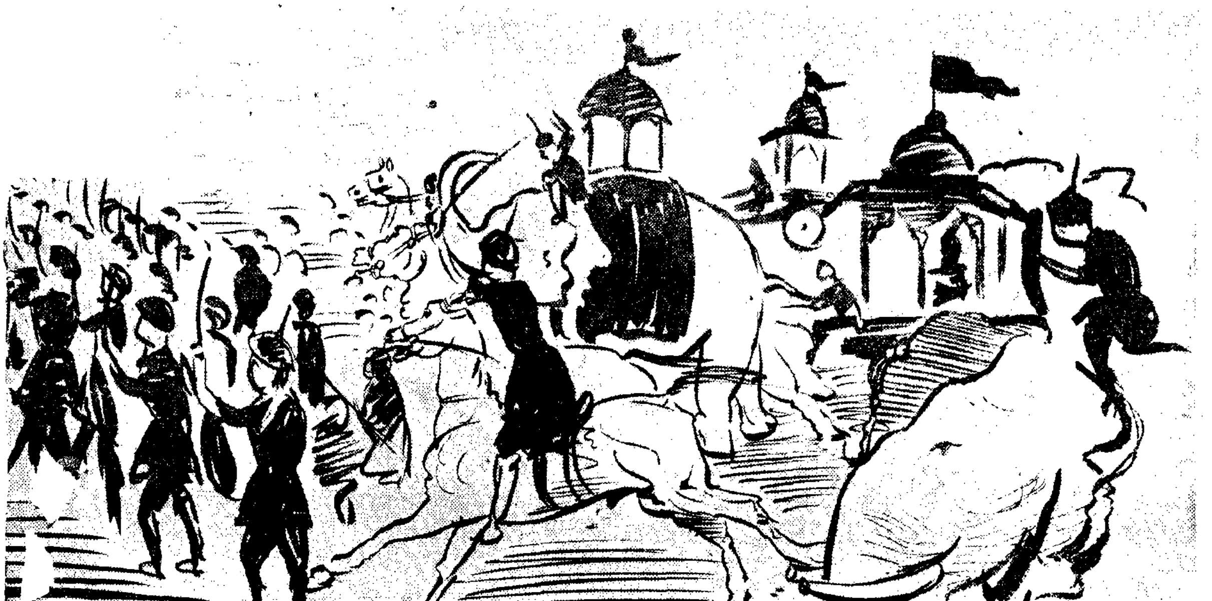

★ ఆహవనృత్యం ★

కుడిబాటులు అయిదంగలు ముందుకి దుమికించారు. "యుద్ధం రాజధర్మంగనక, నడిచినంతవరకూ నడిపిద్దాం" అన్న పద్ధతిలో రాజకుమారుడు తన మంత్రిగారి అశ్వికుడి బంటుని రెండంగలు ముందుకి దూకించారు. రాయలవారి మనస్సులోను, వారి మంత్రిగారి మనస్సులోను ఎంతగంభీరమైన పన్నుగడలున్నాయో అప్పుడే యెక్కడ తెలుస్తుంది? తమ అశ్వికుడిద్వారా, ఎదుటి అశ్వికుడిబంటుని కబళించారు. కాని ఆ బంటుకి అండగాఉన్న బంటు ఊరుకుంటాడా? రాయలవారి అశ్వికుణ్ణి తక్కున పొడిచాడు. వెంటనే రాయలవారి రథికుడా బంటును కబళించి రాజకుమారుడిమీదికి బాణం ఎక్కుపెట్టాడు. వెంటనే తన మంత్రిగారి అశ్వికుణ్ణి తమ మంత్రిగారి స్థావరానికి ముందు ఒక అంగలో అడ్డం వేసుకున్నారు. రాయలవారు ఎడమకి రెండంగలు వేసి మంత్రిగారి కొసనున్న ఏనుగను కుడిప్రక్క నిలిపి బలమైనకోట నిర్మించుకు నుంచున్నారు. ఈ ఏనుగు రాకడవల్ల రాజకుమారుడికి అడ్డుగానిలిచిన అశ్వికుడి పరిస్థితి తద్వారా, రాజకుమారుడి పరిస్థితి, మంత్రి పరిస్థితికూడా విషమించాయి. అందుకోసం యీ అశ్వికుడికి అండగా మంత్రిగారి ఏనుగను మంత్రిగారిస్థానానికి తీసుకొచ్చి కొంత తాత్కాలిక రక్షణ కలిగించుకున్నాడు రాజకుమారుడు. కాని రాయలవారు ఇందాకా బంటుకి అశ్వికుణ్ణి బలియిచ్చినట్టే అశ్వికుడికోసం ఏనుగుని బలియిచ్చారు. అంటే ఏనుగుతో అశ్వికుణ్ణి సంహరించారు. వెంటనే రాజకుమారుడు తమ ఏనుగుతో రాయలవారి ఏనుగును ప్రతిసంహరించాడు. అయితే ఆ ఏనుగు రథికుడి బాణానికీ రాజకుమారుడికీ మధ్య అడ్డుగా నుంచున్న కారణంగా కదిలే పరిస్థితిలో లేదు. అందుచేత రాయలవారు, తమ భద్రగజాన్ని తెచ్చి మంత్రిగారి స్థావరంలో నిలబెట్టారు. రాజకుమారుడి మంత్రి వెంటనే ఉన్నచోటనించి ఒక అంగ ముందుకువేసి తన రాజాశ్వికుడి ఆపత్తులోఉన్న యేనుగుకి సహాయంవచ్చేందుకు వీలుకలిగించాడు. ఈ క్షణంలో రాజకుమారుడి పరిస్థితి తబ్బిబ్బుగా ఉండడం, విజయశంఖం రాయలవారే పూరించడం తప్పదని అందరికీ తెలిసింది. కాని రాయలవారి విజయం మెరపులాగా అంతశీఘ్రంగా వస్తుందని ఎవరూ అనుకోలేదు. రాయలవారు చేసిందేమిటంటే కొంచెం సాహసంగా, రథికుని పంపి, ఏనుగని చంపి, రాజకుమారుడిమీద కత్తిపోట్లు చేశారు. రాజకుమారుడు అశ్వికుడిద్వారా రథికుణ్ణి మింగి ఊరుకున్నాడు. ఇంకా తెగించి రాయలవారు మంత్రిని అశ్విక పథంలో కడస్థానానికిపంపి రాజకుమారుడిమీద కత్తిదూశారు. రాయలవారి మంత్రి పట్టుబడ్డాడంటే పట్టుపడ్డాడని సంబరపాటుతో తన అశ్వికుడిద్వారానే మళ్లీ రాయలవారి మంత్రిని సంహరించాడు రాజకుమారుడు. ఇంతలో ఏంజరిగింది? రాయలవారి ఏనుగు, తమ రథికుడి బలంతో, ఒక్కదూఘన శత్రుమంత్రిస్థానానికి వెళ్లి రాజకుమారుడిమీద పడింది. రాజకుమారుడికి పారిపోయేందుకు దారేది? తన మంత్రి, ఏనుగు, అశ్వికుడు రథికుడూ రణరంగంలో తెల్లబోయి నుంచున్నారేగాని, రాజకుమారుణ్ణి రక్షించడానికి తగినంత దగ్గరలో ఎవ్వరూ లేరు. ఒక్క రథికుణ్ణి ఏనుగునీ పెట్టుకుని రాజకుమారిడి సేనమీద సంపూర్ణవిజయం పొందారు రాయలవారు. "మూరురాయరగండ శ్రీకృష్ణదేవరాయమహారాజా శరణుశరణు" అన్నాడు రాజకుమారుడు. యుద్ధం ముగిసింది.

రాయలవారు రాజకుమారుడిని లేవనెత్తి "మీరు ఎవరి కుమారులు?" అని అడిగారు. రాజకుమారుడు సిగ్గుపడిపోయాడు. రాయలవారు కొంచెం తేరిపార చూచి, "ఏమిటి రాణీ తిరుమలదేవమ్మగారి ముఖంలా ఉన్నది?" అని కిరీటం ఒత్తిగించారు. బారెడు పొడుగున నల్లత్రాచులా మల్లెలవాసనతో వాలుజడ దిగ ప్రాకింది. ఇంకేం, ఎల్లరూ సంతోషించి రాయలవారూ రాణిగారు చతురంగ క్రీడలాడారు అన్నారు. ఏరహస్యాలో చన జరిగిందో గాని, సంహరింపబడ్డారన్న యోధులంతా రణక్షేత్రంలోనుంచి తప్పుకున్నారేగాని నిజంగా మృతులుకానే లేదు. తమ మంత్రిగారు రాణీవారు పన్నిన యీపన్నాగం ఎంతో వినోదం కూర్చడంవల్ల, నాటినుంచీ రాయలవారు కోటలోనే యీఆహవనృత్యం, యుక్తులు ప్రతియుక్తులు వినియోగించి సంతోషించేవారు.

[ఇది చరిత్రకానేకాదు. చదరంగం అని ఆడబడే ఆటలో కాయలకి బదులు మానవులు నిలబడడం సహజం కాకపోయినా వినోదం మాత్రం అవును. అదీకాక ప్రతికాయకీ చదరంగంలో మానవత్వం ఉంది. ఎందుచేతంటే, చతురంగక్రీడలో వివిధ శ్రేణులకు చెందిన యుద్ధవీరులకు ప్రతిబింబాలుగా యీకాయలు సృష్టింపబడ్డాయి. చతురంగంలో ప్రతిఆటా ఒకకథలా చెప్పవచ్చు. అలా చెప్పవచ్చునని నిరూపించటమే ఈకథయొక్క ఉద్దేశ్యం.

ఈకథలో *Morphy Vs Duke of Brunswick* ఆడినఆట చిత్రించబడింది. అంతర్జాతీయపద్ధతి ఎరిగినవారు, ఈకథ ద్వారా ఆడుకోవచ్చును.] ★

అతిమూత్రవ్యాధి వారం రోజులలో నెమ్మదించును

మూత్రంలో అధికంగా చక్కెరపోవుట అతిమూత్రవ్యాధిఅంటారు (Diabetes). ఇది యెంత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధిఅంటే, దీని పాలబడినవారు ఆరోజు కారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నమౌతుంటారు. దీనికి డాక్టర్లు ఇన్సులిన్ ఇన్జెక్షన్ మాత్రమే కనిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేకాదు. ఇన్జెక్షన్ల గుణము వున్నంతకాలం మాత్రం చక్కెర తాత్కాలికంగా నిలిచిపోతుంది. ఈజబ్బు లక్షణాలలో ముఖ్యమైనవి దాహం, ఆకలి, తరచుగా చక్కెరతో మూత్రం బయలు వెడలటము. దురద మొదలైనవి. ఈ వ్యాధి ముదిరితే రాచపుండు, కురుపులు, కంటిపొర ఇతర చిక్కులు సంభవించును. వీనస్ ఛారమ్ ఆధునిక శాస్త్రంలో అద్భుతమైన చికిత్స, దీన్ని వాడటంవల్ల వేనకు వేలమంది మృత్యుముఖంనుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మూత్రంలో చక్కెర తగ్గించి అత్యధికమూత్రం గూడ నివారిస్తుంది. మూడు రోజుల తరువాత మీకు బాగా తేలికయుస్తుంది. దీనికి పత్యం లేదు. ఇన్జెక్షన్లు అవసరం లేదు. ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కరపత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపుతాము.

50 బిళ్లల బుడ్డి ఖరీదు రు. 6.12.0 లు
ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము

వీనస్ రిసెర్చి లేబరేటరీ,
పోస్టుబాక్సు నం. 587, కలకత్తా (A. P. W

కుష్ఠు ★ బొల్లి

కగ్గిరా మహామచ్చలు, సెగ, పవాయి వ్యాధులకు, గ్యారంటీ చికిత్స, క్యాటలాగు ఉచితం. జి. వి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) "ఖాస్కరాశ్రమము" గోపాలపురం, తూ. గోదావరి.